

GLASBENA MATICA - TRST
V NEDELJO, 6. FEBRUARJA OB 17. URI
V KULTURNEM DOMU

**KONCERT ORKESTRA
GLASBENE MATICE**

Solist: DEJAN BRAVNICAR (violina)
Dirigent OSKAR KJUDER

King

VERDI
pri blagajni gledališča Verdi se
naljuje prodaja vstopnic za drugo
predstavo Saint-Saensove opere «Sam-
son in Dalila», ki bo danes ob 20.30
pred C v parterju in ložah ter za
A na balkonih in galerijah z i-
ni nastopajočimi kot pri prejšnjih
predstavljanjih.

Slovensko planinsko društvo
v Trstu

Jakob Alieš

Marija Mijot. Vljudno vabljeni!

**SLOVENSKO
DOBRODELNO
DRUSTVO**

«Slovanski ples»

v soboto 5. februarja ob 21.
uri v slovenskem Kulturnem
domu. Vstop z vabil, *katera*
se lahko dvignejo v Tržaski

knjižarni in na sedežu SDD
v Ul. Machiavelli 22-II., od
18. do 20. ure.

Igra razširjeni ansambel RTV
Ljubljana, Mladina, Seneta

Ljubljana, 18. septembra 1941.
 Poje Majda Sepe.

KINO PROSEK-KONTOVE

predvaja danes 2. f. m. z začetkom ob 19.30 znani film

Il ribelle di Algeri

Igrajo: ALAIN DELON — LEA MASSARI — GEORGES GERE

Ukraini danca

SOZALJE

Ob tragični izgubi nepoznatih prijatelja

Adrijana Kalca

cija de Villaris, 83-letnja Maria Zink
 Detoni, 83-letnja Elvira Mekl
 vd. Griesser, 82-letnja Maria Bel
 dere por. Fiderl, 83-letnji Giuseppe
 Stocchi, 75-letnja Antonia Kapun
 Samec, 83-letnja Maria Rossalia
 Merriero vd. Montrone, 85-letnja Li
 Soldo por. Cepek, 80-letna Or
 nasia Sandri vd. Ivanovitz, 90-letni
 Degrassi,

izraza družini najgobje so
 mladina iz Gros

+

1. februarja nas je za vedn
 pustila

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13 do 16 ure)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Piz-
Cignola, Korzo Italia 14; Prendi-
Ul. T. Vecellio 24; Serravallo,
E. Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Crevato, Ul. Roma 15; INAM, Al
mammelto, Drevored XX, Settembre
Alia Maddalena, Ul. dell'Istria 43;
Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

LADJE V PRISTANISCU

Carso, San Marco, Lucrinon, Ponso, A. Vespucci, Agostino, Albarra, L. Montanari, Esperide, Selepa II, Esperia, C. Colombo, Iribia, Doride, A. M. Martini (It.).

Stovko, Korotan, Grobnik, Višegrad, Krka (Jug.); Dias (Li.); Tados, Annika, S. Maris II, Leon, Soja (Gr.); Blumenthal (Nem.); Arhan (Tur.); Charles Tykes (ZDA); dian Tradition (In.); Scandinavia v.); Dimitir Kondov (Bolg.); int James (Pa.); Adriaticu (Al.).

Darovi in prispevki

Ob 21. obletnici smrti Ivana Verše, ki je padel v NOB 13. II. 1945 daruje mama 1000 lir za Dijasko Matlico, V. II. namen daruje družina Regent 1000 lir za športno združenje Bor, V. II. 15. obletnici smrti Katarine Ro-

Pogreb drage pokojnice b. nes, 2. februarja ob 15.45 iz ne bolnišnice na katinarsko pališče.

Zaluzje hčere z družin
ter družine Bisca, B. Ferluga in Kjud

daruje sin Emil 1000 lir za
ortno združenje Bor,

+

Naznanjamo žalostno vest, da nas je nenadoma tragično
zapustil naš dragi sin, brat in svak

ADRIJAN KALC

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 2. februarja ob
15. uri iz hiše žalosti v Gropadi št. 82.

Zaljubljeni oče Avguštin, brat Milan z ženo Palmiro
sestro Milena v. možem Karlom, nečaki Dušan

Gropada, Zadar, 2.II.1966

V SZ popravljajo nekatere zgodovinske napake

«Obdobja kulta osebnosti ni bilo»

V članku, ki je bil objavljen v «Pravdi» in ki so ga podpisali trije med najvidnejšimi sovjetskimi učenjaki, se pozivajo vsi sovjetski zgodovinarji, da popravijo nekatere nove napake, ki so se v sovjetski zgodovini pojavile po XX. kongresu KP SZ, t.j. v času popravljanja napak iz prejšnjega obdobja, povezanih s tako imenovanim kultom osebnosti. Učenjaki se pozivajo, da zavzamejo termin obdobja kulta osebnosti, sprejet v resoluciji ter ostalih dokumentih XXII. kongresa KP SZ.

Članek je bil objavljen pod naslovom «Velika odgovornost zgodovinarjev», podpisali pa so ga akademik E. Žukov, glavni urednik časopisa «Voprosi istorii» (Vprašanja zgodovine) V. Truhakovski in dopisni član Akademije znanosti SZ V. Sunkov.

Ni prvič, da se sovjetski zgodovinarji opozarjajo na resne pomanjkljivosti v njihovem delu in na odgovorne naloge v zvezi s kultom osebnosti. Sicer se je to tudi prej delalo, vendar iz druge smeri.

Januarja leta 1963 je bil v časopisu «Voprosi istorii» objavljen sklep CP KP SZ, v katerem je bilo za omenjeni časopis rečeno, da se je nezaodstojno vključil v delo za obnavljanje subjektivizma in dogmatizma v zgodovinskih znanostih, ostalih ponarejanj zgodovinskih dejstev in dogodkov, do katerih je prišlo v obdobju kulta Stalina in osebnosti.

Ta sklep CK KP SZ je svojčas imel zelo širok odmev v javnosti, a se posebej med sovjetskimi učenjaki. Številni zgodovinarji so se lotili temeljitih proučevanj dogodkov ter pojavov iz Stalinskih časov, njihova dela pa so bila objavljena v raznih knjigah, strokovnih časopisih in ostalih publikacijah, v tem ko so drugi služili ali imeli služiti kot pripovedek k obsejni zgodovini KP SZ, ki je v pripravi in kateri se prvi zvezek je bil objavljen.

O vsem tem, kot je bilo moč ugotoviti, je bilo govora na nekaterih pomembnih partijskih sešanih, med drugim tudi v okviru ideološke komisije KP SZ. Na tej priložnosti je bilo izrečeno mnenje, da so v borbi proti kultu osebnosti bila tudi nekatere pretiravanja, da se Stalina niso bile pripisane tudi napake, kar zanje ni moč dožeti, kot tudi, da je pod videzom borbe proti kultu osebnosti prišlo do razporeditve na ponarjanje zgodovinskih resnic o nekaterih resno pomembnih fazah in razdobjih razvoja razvoja dežele. Na omenjeni takšni gledanja je bilo tako izraženo tudi mnenje, naj bi se določene ocene v zvezi s kultom osebnosti, predvsem one, ki imajo izrazito subjektivni pečat, odvržejo in postopno popravijo.

Nakazujejo pa to potrebo, popravljajo avtorji članka v «Pravdi» in da edo XX. kongres KP SZ ustvarjalna misel mnogih sovjetskih zgodovinarjev raziskovalcev bila v določeni meri pomenila in da se je spogostilo omenjena na iskanje ilustracij za ter formuliranje postavke, oziroma, da so se v procesu prevladovanja te resne pomanjkljivosti dovoljevale še nove ter v bistvu subjektivistične napake. Kot tudi, da se je v posameznih zgodovinskih delih spojavilo pretiravanje glede vloge te ali one osebnosti, oziroma, da se je eplaen davek brezprincipialni konvencija (aluzija) v zvezi s pre-

travanjem vloge Hruščova v drugi svetovni vojni.

Te subjektivistične napake se niso, kot pravilo avtorji članka, samo negativno odrazile v kvaliteti posameznih del, marveč so metale senco tudi na zgodovinsko znanost.

Odprava omenjenih napak — je rečeno v članku — je dolga, ki ga morajo poravnati sovjetski zgodovinarji, ena od poti, po kateri bi bilo to moč doseči, pa je organizacija objektivne kritične ocene celotne zgodovinske literature, ki pri nas izhaja, v kolikor je bila znanstvena kritika pri nas slabo postavljena, pa je spričo tega nujno tako stanje radikalno spremeniti.

V članku «Pravde» se obenem tudi poudarja, da je sdetronizacija kulta osebnosti — tega markizma globoko tujeja pojava — imela pozitiven pomena in da se je koristno odrazilo v življenju sovjetskega ljudstva, a še posebej v razvoju družbenih znanosti. «Na žalost pa so se tudi v tej zadevi pokazali marksizem tuji subjektivistični vplivi, ki so našli svoj ustrezen odraz v določenih vrstah zgodovinarjev. Prišlo je do razširite napake in ne-markističnega temna obdobja kulta osebnosti». Njegova uporaba hote ali nehoti vodi do zmanjševanja zgodovinskih naporov partije in ljudstva v borbi za socializem, vodi k obubožanju zgodovine.

Z drugimi besedami, Stalin je bil in je grešil, osebnost kot taka je obstajala kot je obstajal tudi kult osebnosti z vsem tistim, kar se pod tem razume in kar je prizadelo toliko škodo sovjetskemu ljudstvu in stvari komunizmu. Ni pa obstajalo obdobje kulta osebnosti, oziroma ni to termin, ki se ga sme uporabljati, ker bi se s tem obubožalo zgodovina, ki je sicer, ne glede na Stalina in njegove napake, svetila in junaška.

Korektno je omenogreda tudi pristavitvi, da si mimogrede termin niso bili izmislili zgodovinarji. Prvič se ga je slišalo na XX. kongresu KP SZ, ki je tudi v SZ prišlo do prve javne obščbe Stalinskih napak. V sklepu, ki ga je bil 30. junija 1956, to je neposredno po XX. kongresu, sprejel CK KP SZ in v katerem je bilo govora o «prevladovanju kulta osebnosti in njegovih posledicah», je med drugim rečeno naslednje:

«Na pobudo centralnega komiteja, je XX. kongres smatral za nujno, da odkrito in pogumno spregovori o težkih posledicah kulta osebnosti, o resnih napakah, do katerih je prišlo v zadnjem času Stalinskega življenja, in da pozove vsjo partijo, naj s skupnimi napori odpravi vse ono, kar je bil s sabo prinesel kult osebnosti. V resoluciji, ki je bila s glasno sprejetja na XXII. kongresu KP SZ, je med drugim v zvezi z borbo proti kultu osebnosti rečeno sledeče:

«Odkrila in pogumna obsodba kulta osebnosti in njene Centralne partije in njenega Centralnega komiteja, je bila ogromnega pomena za izgradnjo socializma in komunizma, kot tudi za vse mednarodno komunistično gibanje. Partija je ljudstvo povedala vso resnico v zvezi z zlorabo oblasti v obdobju kulta osebnosti ter je odločno obsodila napake, deformacije in duhu leninizma tuje metode, ki so se porodile v pogojih kulta osebnosti».

M. BILIC

Marlon Brando in Sofija Loren (na sliki) se pripravljata na skupen nastop v novem Chaplinovem filmu «La contessa di Hong Kong». Zgodba se vrti okrog nekega milijarerja (Brando) in obubožane grofice (Loren). Film je, kot pravi Chaplin, nenaden, ker gre izključno za ljubezensko zgodbo.

OB OBNOVITVI BOMBNIH NAPADOV NA SEVERNI VIETNAM

Izjave «najmočnejšega vojaka Zahoda» ne obetajo nič dobrega

Potrebno bo pristati, da se število mrtvih in ranjenih še poveča - «Ena fronta več ali manj» - «Na smrt me je strah, da se približujemo svetovnemu atomskemu spopadu»

Polnih 37 dni se je washingtonska diplomacija trudila, da bi s svojo umirno opazovalno prepračala Hanoj in Peking, naj «Hosimih» popusti in pristane na pogajanja. Washingtonski posebni odposlanci so prepotovali ves svet, o ameriških «naporih» je bilo obveščenih «nad sto vlada». Zaradi to je neposredno po XX. kongresu, sprejel CK KP SZ in v katerem je bilo govora o «prevladovanju kulta osebnosti in njegovih posledicah», je med drugim rečeno naslednje:

«Na pobudo centralnega komiteja, je XX. kongres smatral za nujno, da odkrito in pogumno spregovori o težkih posledicah kulta osebnosti, o resnih napakah, do katerih je prišlo v zadnjem času Stalinskega življenja, in da pozove vsjo partijo, naj s skupnimi napori odpravi vse ono, kar je bil s sabo prinesel kult osebnosti. V resoluciji, ki je bila s glasno sprejetja na XXII. kongresu KP SZ, je med drugim v zvezi z borbo proti kultu osebnosti rečeno sledeče:

«Odkrila in pogumna obsodba kulta osebnosti in njene Centralne partije in njenega Centralnega komiteja, je bila ogromnega pomena za izgradnjo socializma in komunizma, kot tudi za vse mednarodno komunistično gibanje. Partija je ljudstvo povedala vso resnico v zvezi z zlorabo oblasti v obdobju kulta osebnosti ter je odločno obsodila napake, deformacije in duhu leninizma tuje metode, ki so se porodile v pogojih kulta osebnosti».

M. BILIC

tagon, katerega razpoloženje je znano.

To razpoloženje verjetno najbolje izraza sam predsednik Odbora šefov ameriškega generalštaba general E. G. Willer, ki ga smatrajo tudi kot «najmočnejšega vojaka Zahoda», ker je on najvišja osebnost v ameriški vojski hierarhiji razen predsednika ZDA, ki je prvi poveljnik vojske.

In ta «najmočnejši vojak zahoda» je pred Johnsonovo odločitvijo v ožjem krogu izjavil: «Pripravljen sem stati z deset proti enemu, da se bo letos vojna v Aziji razširila». Če drugega ne, nam ta izjava prav v času ameriške «mirne» ofenzive pove, da v Pentagonu niso bili pripravljeni v uspeh Johnsonove pobude. Če niso bili pripravljeni v uspeh, pomeni, da niso bili nad njo niti navdušeni.

Ob tem bi bilo morda zanimivo povedati tudi to, da je bil zadnji Johnsonov gost na taksakem predsedniškem posvetu, preden se je predsednik ZDA odločil za prekinitve bombnih napadov na Severni Vietnam, prav «najmočnejši vojak zahoda», ameriški general Willer.

«Najmočnejši vojak zahoda» se je začel povzpenjati v svoji karieri v dobi pokojnega predsednika Kennedyja, ko je bil leta 1962 postavljen za šefa kopenske vojske. Značilno za njegovo miselnost je naslednje: ko je bilo govora o ukinitvi vojaške obveznosti v ZDA, je general izjavil: «Rad imam, da se Američani zanimajo za oborožene sile, kar z drugimi besedami pomeni, da je bil proti ukinitvi vojaške obveznosti. Ta njegova miselnost se kaže tudi v njegovi izjavi glede prekinitve ponovnega bombardiranja Severnega Vietnama. V dobi 37-dnevnega premirja je general Willer novinarjem izjavil: «Z vojaškega stališča je logično, da bo prvi sklep, ki ga bo treba sprejeti, ko bo jasno, da Hanoj neče pogajati o premirju, nevtralizirati pristanišče Hajfong. Preko njega dobiva Severni Vietnam pretečni del oskrbovanja, kar pomeni, da čez določeno čas to velja za Vietkong. Hajfong se da nevtralizirati na tri načine: z bombnimi napadi, s potopitvijo ladij ob vstopu v pristanišče in s pomorsko blokado. Druga rešitev je najbolj ekonomska in najbolj humanita, tretja pa — najbolj spektakularna».

Pentagon bi po ameriških izjavah moral voditi le vojske za devede, politiko pa bi moral prepuštili Belu hiši. «Najmočnejši vojak zahoda» pa meni drugače. Ob Johnsonovi umirovni ofenzivi je rekel: «Ofenzivno predsednika dikтира predvsem en razlog: gre za to, da se ZDA in svet prepričajo, da smo storiili vse, kar smo mogli, da bi se lotili pogajanj o premirju. Ko pa bo jasno, da nasprotniki tega nečejo, bodo Američani pripravili tti še bolj daleč. Pripravljeni bodo, storiiti to, kar tre z storiiti: poslati še več čet, porabiti še več denarja, pristati

na to, da se število mrtvih in ranjenih še bolj poveča». V kolikor bi to še ne bilo dovolj, je za miselnost generala Willerja značilna tudi naslednja njegova izjava: «Leta 1966 je treba povečati število vojske v Vietnamu od 200 tisoč na 400 tisoč vojakov. Treba se je Vietkongu postaviti po robu v desetih, progresivno očistiti deželo in sproti očistena področja prepustiti južnovietnamskim četam».

Pravzaprav ni «najmočnejši vojak zahoda» s tem povedal nič novega. Podobne izjave je dal že njegov formalni vendar ne resnični predstavnik, obrambni minister ZDA McNamara. McNamara je to obljubil že za leto 1965. V svojih izjavah je bil tolikšen optimist, da je bil pripravljen staviti, da bo njegov načrt uresničen. Sedaj, ko smo že v 1966. letu, pa sami Američani ugotavljajo, da južnovietnamska osvobodilna vojska kontrolira dve tretjini dežele, to se pravi za tretjino več kot lansko leto. Se več. Pred letom dni so v Ameriki govorili, da je južnovietnamskih partizanov 35.000, danes pa govorijo, da jih je 200.000.

Ker je obracun «naporov» negativni, se general Willer opredeljuje za dokaj «koreniti» rešitev, ki pa je hkrati skrajno nevarna in tako rekoč daje prav tudi ekstremističnemu Peking. «Najmočnejši vojak zahoda» je namreč novinarjem izjavil: «Verjetno bomo morali vietkongovce pregnati tudi v Kambodžo. Morda bomo morali udariti po oskrbovalnih poteh Vietkonga v Laosu in Tajski. Po mojem mnenju druge izbire ni».

Ko pa so «najmočnejšemu vojak zahoda» postavili vprašanje: «Ali bi bile ZDA pripravljene tudi zapustiti azijsko celino», je bil «najmočnejši vojak zahoda» nekoliko razsodan. Izjavil je: «Z vojaške plat bi bilo to najboljše». Hkrati pa je bil moč prevedo «ponos», ker je v istem odgovoru nadaljeval: «Toda tega mi ne moremo storiiti... Gre za čast naše dežele».

Predsednik Odbora šefov ameriškega generalštaba, ali kot mu tudi pravijo «najmočnejši vojak zahoda», je nekoč priznal, da 12 tisoč bombnih napadov, kolikor jih je bilo doslej nad Severnim Vietnamom, ni bilo dovolj.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ostanite hladnokrvni, kljub okoliščinam, ki za vas niso precej ugodne. Ne bodite preveč popustljivi v čustvenih odnosih.

BIK (od 21.4. do 20.5.) S trdnjo voljo vam bo uspelo zavzeti na višje se ne tako nepremagljive trdnjave. Ne dovolite, da bi prišlo med prijatelji do prepira.

DVOJKA (od 21.5. do 21.6.) Kljub pomankljivemu sodelovanju, vam bo uspelo izpolniti program, ki ste ga bili sprejeli. Za dobro razumevanje v dveh sta nujno potrebna medsebojno razumevanje in ljubeznivost.

RAK (od 22.6. do 22.7.) V najkrajšem času si boste v znatni meri utrdili svoj gmočni položaj. Prav novih možnosti ni, da bi si osvojili

